

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžfk/40/2019
Identifikačné číslo spisu: 1015201652
Dátum vydania rozhodnutia: 05.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valášiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1015201652.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Moniky Valášikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jozef Milučkého a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: urban KONTAKT o.z., IČO: 422 67 498, Na Riviére 2, Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária Kolíková & Partners s.r.o., Radvanská 21, Bratislava, IČO: 47 239 441, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 1250862/2015 zo dňa 03.08.2015, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/212/2015-115 zo dňa 26.09.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/212/2015-115 zo dňa 26.09.2018 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 1250862/2015 zo dňa 03.08.2015 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi p r i z n á v a úplnú náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1250862/2015 zo dňa 03.08.2015.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že daňovníkom miestnej dane za užívanie verejného priestranstva je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá verejné priestranstvo užíva. Ako je ďalej zrejmé z ustanovení všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013, za určitých okolností môže byť daňovník od dane za užívanie verejného priestranstva oslobodený. Žalobca sa v tomto ohľade odvoláva na § 6 ods. 1 písm. c/ a písm. f/ všeobecne záväzného nariadenia, podľa ktorého od dane je oslobodená fyzická osoba a právnická osoba za umiestnenie zariadenia

slúžiaceho na usporiadanie kultúrnych, spoločenských, zábavných alebo športových podujatí bez vstupného, bez umiestnenia reklamného, propagačného a predajného zariadenia, alebo ktorých výťažok je poskytnutý na charitatívne a verejnoprospešné účely a tiež fyzická osoba a právnická osoba, ktorá osobitne užíva verejné priestranstvo za účelom propagácie aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt.

3. Podľa názoru krajského súdu sa § 6 ods. 1 písm. c/ a písm. f/ všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013 na žalobcu nevzťahuje.

4. Pokiaľ žalobca tvrdil, že jeho oslobodenie vyplýva z dikcie § 6 ods. 1 písm. f/ všeobecného záväzného nariadenia, pretože pre oslobodenie od miestnej dane za užívanie verejného priestranstva je podľa neho kľúčové, či počas podujatia prebiehajú aktivity propagácie ochrany života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt, takýto výklad správny súd považuje za cielený a odporujúci zmyslu a účelu zákona č. 582/2004 Z.z. Správny súd uviedol, že za užívanie verejného priestranstva môže správca vyrubiť miestnu daň, pričom za osobitné užívanie verejného priestranstva podliehajúce dani je v zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. aj umiestnenie zariadenia slúžiaceho na poskytovanie služieb a predajného zariadenia. Povinnosťou daňovníka je oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane, a to najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti. Správca dane (obec) na základe oznámenia vyrubí daň rozhodnutím.

5. Pokiaľ ide o § 6 ods. 1 písm. f/ všeobecného záväzného nariadenia, v ňom mestská časť vyhradila aktivity vykonané daňovníkom, ktoré nepodliehajú miestnej dani za osobitné užívanie verejného priestranstva a sú tak výnimkou z povinnosti ustanovenej zákonom č. 582/2004 Z.z. a všeobecným záväzným nariadením mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013. Musí ísť o taký druh užívania verejného priestranstva, ktorého účelom je propagácia aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt.

6. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca v rámci projektu Šafko pri osobitnom užívaní verejného priestranstva vykonával aj aktivity, ktoré by inak mohli byť považované za také, pri ktorých je užívateľ verejného priestranstva oslobodený od dane, avšak neboli to výhradne tieto aktivity, ktoré žalobca v čase rozhodnom pre posúdenie veci pri osobitnom užívaní verejného priestranstva vykonával. V rámci predmetného projektu žalobca užíval verejné priestranstvo aj spôsobom, ktorý od miestnej dane oslobodený nie je, pretože na verejné priestranstvo umiestnil zariadenia slúžiace na poskytovanie služieb a tiež predajné zariadenia, ktoré v súlade so zákonom č. 582/2004 Z.z. a všeobecne záväzným nariadením mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013 miestnej dani za osobitné užívanie verejného priestranstva podliehajú. Z tohto hľadiska je skutočnosť, že čiastočne bol spôsob užívania verejného priestranstva žalobcom vyňatý spod povinnosti platiť miestnu daň bez právneho významu.

7. Správny súd dodal, že pokiaľ žalobca argumentoval, že mal byť od dane oslobodený aj podľa § 6 ods. c/ všeobecne záväzného nariadenia, uvedené opäť považoval krajský súd zo strany žalobcu za výklad eklektický cielený len ku prospechu žalobcu. Fyzická osoba a právnická osoba za umiestnenie zariadenia slúžiaceho na usporiadanie kultúrnych, spoločenských, zábavných alebo športových podujatí bez vstupného by mohla byť považovaná za oslobodenú od dane len za predpokladu, že popri týchto aktivitách na verejnom priestranstve neumiestni reklamné, propagačné a predajné zariadenia alebo ktorých výťažok je poskytnutý na charitatívne a verejnoprospešné účely. Žalobca však pri realizácii predmetného projektu na verejnom priestranstve umiestnil aj reklamné, propagačné a predajné zariadenia a zároveň výťažok z aktivít projektu boli použité aj na plnenie potrieb samotného žalobcu, čo nemožno v danom kontexte považovať za použitie na charitatívne a verejnoprospešné účely.

8. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu opierajúcu sa o obsah zmluvy o spolupráci uzavretej medzi žalobcom a mestskou časťou dňa 22.07.2014 a o „Súhlas s užívaním verejného priestranstva na verejné kultúrne podujatie č. 8495/54140/2014/PRA/MMI“ zo dňa 12.12.2014, poukázal správny súd na § 3 ods. 6 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého pri uplatňovaní osobitných predpisov pri správe

daní sa berie do úvahy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre zistenie, vyrubenie alebo vybratie dane.

9. V čl. VI. bod 5 zmluvy o spolupráci sa síce uvádza, že projekt (Šafko) realizovaný žalobcom je oslobodený od dane za užívanie verejného priestranstva podľa § 6 ods. 1 písm. f/ v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti č. 17/2013, avšak daňovník musí predovšetkým splniť podmienky oslobodenia ustanovené v zákone resp. vo všeobecne záväznom nariadení. Žalobca, ako správny súd už konštatoval, nepreukázal splnenie podmienok oslobodenia od dane, preto bol správca dane oprávnený daň za užívanie verejného priestranstva vyrubiť.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenia

10. Proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal žalobca v postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) dňa 10.12.2018 kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. alternatívneho petitu, ktorým Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmení tak, že rozhodnutie žalovaného Finančného riaditeľstva SR zo dňa 03.08.2015, č. 1250862 zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

11. Uplatnil si právo na náhradu trov konania.

12. V odôvodnení kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že s ohľadom na ustanovenie § 191 ods. 1 písm. d/ SSP sú závery kasačného súdu týkajúce sa výkladu nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti rozhodnutia správneho orgánu aplikovateľné aj na prípad sťažovateľa.

13. Správny súd sa v tomto konkrétnom prípade bez bližšieho odôvodnenia odklonil od judikatúry kasačného súdu a doplnil právne a skutkové závery žalovaného o vlastné úvahy.

14. Sťažovateľ okrem iného v žalobe napádal aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia žalovaného, keď sa nedostatočne vysporiadal s uplatnením oslobodenia od miestnej dane v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c/ a f/ VZN mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013 zo dňa 29.10.2013 (ďalej len ako „VZN“) a súčasne sa nevysporiadal so skutočnosťou, že správca dane - mestská časť Bratislava - Staré Mesto dlhodobo vedela o spôsobe prevádzky projektu ŠAFKO sťažovateľom a napriek tomu mu nevyrubovala daň a dlhodobo deklarovala právny názor, že ide o projekt oslobodený od dane.

15. Takéto odôvodnenie je zjavne nedostatočné a chaotické. Žalovaný sa nevysporiadal s tým, prečo by predaj tovaru mal byť prekážkou uplatnenia oslobodenia od miestnej dane podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. f/ VZN v prípade, ak sa verejné priestranstvo užíva za účelom propagácie aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt. Tiež sa nevysporiadal s činnosťami vykonávanými v rámci projektu ŠAFKO, ktoré vyššie uvedené ustanovenie napĺňali ani s tým, či k nim dochádzalo.

16. Sťažovateľ uviedol, že závery správneho súdu nemajú v tejto časti oporu vo vykonanom dokazovaní, či už pred správnym súdom alebo v konaní pred žalovaným. Zo spisu, z vykonaného dokazovania ani z vyjadrení v konaní nevyplýva, že by sťažovateľ použil výťažok z jednotlivých aktivít projektu ŠAFKO na plnenie svojich potrieb či zisk svojich členov. Práve naopak, sťažovateľ v tejto časti, rovnako ako v žalobe a aj v odvolaní proti rozhodnutiu správcu dane v prvom stupni, zdôraznil, že všetky finančné prostriedky získané v rámci aktivít realizovaných pri projekte ŠAFKO boli použité na prevádzku, modernizáciu projektu ŠAFKO, správu verejného priestranstva okolo projektu ŠAFKO (ako jednu z určených podmienok jeho realizácie) a na financovanie dobročinných a bezplatných aktivít realizovaných v rámci projektu ŠAFKO. Projekt ŠAFKO bol pripravovaný ako samofinancovateľný projekt, to znamená, že výťažky zo ziskových aktivít mali zabezpečovať fungovanie bezplatných, charitatívnych aktivít a prevádzku a modernizáciu projektu ŠAFKO ako celku.

17. Sťažovateľ tvrdil, že právny názor správneho súdu je nesprávny. Uviedol, že projekt ŠAFKO je potrebné považovať za jeden celok, a to aj na účely užívania verejného priestranstva. Ako správne uviedol aj správny súd, je nesporné, že v rámci užívania verejného priestranstva za účelom projektu ŠAFKO boli realizované aktivity, ktorých účelom bola propagácia ochrany života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt, napr. Móda pomáha - dakujeme.sme.sk, Biela Vrana, Dobré Dobré - oz VAGUS, Magna deti v núdzi a pod., práve preto malo byť toto podujatie oslobodené od miestnej dane za užívanie verejného priestranstva.

18. Z ustanovenia § 6 ods. 1 písm. f/ VZN nemožno vyvodit' záver správneho súdu, že je z aplikácie predmetného ustanovenia vylúčené také užívanie verejného priestranstva, kde popri propagácii aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt dochádza aj k predaju.

19. V prípade, ak by bolo záujmom normotvorcu obmedziť aplikáciu tohto ustanovenia len na podujatia bez umiestnenia predajných zariadení, urobil by to tak výslovne, obdobne ako v ustanovení § 6 ods. 1 písm. c/ VZN.

20. Ak teda bolo preukázané, že v rámci projektu ŠAFKO dochádzalo k propagácii aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt, bez ohľadu na to, že popri tom dochádzalo aj k predaju, bolo toto podujatie oslobodené od miestnej dane za užívanie verejného priestranstva podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. f/ VZN.

21. Tak ako v odvolaní proti rozhodnutiu správcu dane v prvom stupni ako aj v žalobe sťažovateľ tvrdil, že projekt ŠAFKO je verejnoprospešným projektom a je daný záujem verejnosti na jeho fungovaní. Preto ak bol výťažok získaný z predajných aktivít v projekte ŠAFKO použitý na jeho fungovanie, prevádzku, zabezpečenie bezplatných aktivít a starostlivosť o verejné priestranstvo (v rámci samofinancovateľnosti projektu) bol použitý na verejnoprospešné účely v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 písm. c/ VZN. Preto mal byť projekt ŠAFKO ako celok oslobodený od miestnej dane za užívanie verejného priestranstva. Žalovaný ani správny súd sa s touto argumentáciou vo svojich rozhodnutiach napriek námietkam sťažovateľa nevysporiadal a ani sa k nim žiadnym spôsobom nevyjadrili.

22. Sťažovateľ okrem iného namietal nezrozumiteľnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia žalovaného č. 1250862/2015 zo dňa 03.08.2015. Tieto vady videl sťažovateľ najmä v tom, že žalovaný sa riadne nevysporiadal s podmienkami aplikácie oslobodenia od miestnej dane podľa ust. § 6 ods. 1 písm. c/ a f/ VZN ako aj v tom, že sa žalovaný nevysporiadal s jeho námietkou neprimeraného zásahu do právnej istoty a legitímnych očakávaní sťažovateľa správcom dane - mestskej časti Bratislava - Staré Mesto. S touto námietkou sa správny súd v odôvodnení rozsudku rovnako nevysporiadal.

23. Ďalej sťažovateľ namietal porušenie procesných práv, za ktoré považoval aj to, že správny súd vychádzal zo skutočností, ktoré nie sú súčasťou súdneho ani administratívneho spisu a tie bral za preukázané. Správny súd v 35 ods. napádaného rozsudku uviedol: „Žalobca však pri realizácii predmetného projektu na verejnom priestranstve umiestnil aj reklamné, propagačné a predajné zariadenia a zároveň výťažok z aktivít projektu boli použité na plnenie potrieb samotného žalobcu, čo nemožno v danom kontexte považovať za použitie na charitatívne a verejnoprospešné účely.“

24. V súdnom ani administratívnom konaní nebolo preukázané, že by sťažovateľ využíval výťažok z projektu ŠAFKO na svoje súkromné účely, potreby alebo pre svojich činov. Tento záver nemá oporu v spisoch ani vo vykonanom dokazovaní. Všetky výťažky z projektu ŠAFKO boli použité na tento projekt a jeho prevádzku, starostlivosť o verejné priestranstvo a bezplatné aktivity pre verejnosť.

25. Na základe vyššie uvedeného sťažovateľ vyjadril názor, že rozsudok správneho súdu bol vydaný na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, došlo ním k neodôvodnenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu podľa ustanovenia § 440

ods. 1 písm. h/ SSP a správny súd tiež nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f/ SSP.

26. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný vyjadrením zo dňa 18.02.2019, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s právnym názorom sťažovateľa a plne sa stotožnil s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave, vyjadreným v právoplatnom rozsudku.

27. Mestská časť Bratislava - Staré Mesto (t.j. správca dane) prvostupňovým rozhodnutím č. 6340000805 zo dňa 12.05.2015 vyrubila sťažovateľovi daň vo výške 35 490,- Eur za užívanie verejného priestranstva na Šafárikovom námestí v Bratislave, za umiestnenie zariadení slúžiacich na usporiadanie kultúrnych a spoločenských podujatí vo výmere 210 m² v dobe užívania od 16.07.2014 do 31.12.2014.

28. Sťažovateľ oznámenie o vzniku daňovej povinnosti podal na základe výzvy správcu dane zo dňa 08.12.2014, kde uviedol skutočnú dobu užívania verejného priestranstva od 01.04.2014 do 31.12.2014 o výmere 500 m². Účelom užívania verejného priestranstva mali byť presúvateľné pódia, kontajnery na kultúrne akcie.

29. Dňa 20.01.2015 podal dodatočné oznámenie o vzniku daňovej povinnosti za užívanie verejného priestranstva, v ktorom uviedol skutočnú dobu užívania verejného priestranstva od 06.07.2014 do 31.12.2014 a skutočnú výmeru užívania verejného priestranstva 210 m². Účelom užívania verejného priestranstva boli kultúrne podujatia spojené s prezentáciou a podporou - možným predajom lokálneho dizajnu a občerstvenia.

30. Žalovaný tvrdil, že skutočnosť, že sa kontajnery využívali ako predajné zariadenia, správca dane preveril miestnym zisťovaním, ktoré vykonal v dňoch 16.07.2014, 11.09.2014, 19.09.2014, 02.12.2014 a 16.12.2014, o čom boli spísané úradné záznamy z miestneho zisťovania. Z miestnych zisťovaní vyplynulo, že sťažovateľ, resp. iné právnické, fyzické osoby verejné priestranstvo využívali na predaj spotrebného tovaru.

31. Podľa názoru žalovaného, sťažovateľ teda nesplnil podmienky pre oslobodenie dane za užívanie verejného priestranstva ustanovené v zákone č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov ani v zmysle VZN MČ Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013. Má za to, že dostatočne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Navrhuje preto kasačnú sťažnosť zamietnuť.

32. K vyjadreniu žalovaného podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 04.04.2019 repliku, v ktorej uviedol, že v plnom rozsahu sa pridrižiava podanej kasačnej sťažnosti, ako aj argumentácie v nej obsiahnutej. Sťažovateľ vyjadril názor, že správny súd sa v danej veci odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keď nad rámec zákona odstraňoval vady odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného. Sťažovateľ vyjadril názor, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR je základnou náležitosťou rozhodnutia správneho orgánu odôvodnenie. Ak má odôvodnenie vady, ktoré spôsobujú nepreskúmateľnosť tohto rozhodnutia, správny súd nie je oprávnený takéto odôvodnenie opravovať. Takéto rozhodnutie je správny súd povinný zrušiť práve z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti.

33. Rovnako je sťažovateľ presvedčený, že tak rozhodnutie žalovaného ako aj rozsudok správneho súdu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia § 6 ods. 1 písm. c/, f/ príslušného VZN v znení účinnom v čase rozhodnutia žalovaného, pričom rozsudok považuje za nedostatočne odôvodnený.

III.

Konanie na kasačnom súde

34. Najvyšší súd SR ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal rozsudok krajského súdu v

mediach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 2 písm. c/ SSP, ods. 2 cit. ustanovenia), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci v zmysle § 445 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

35. Predmetnom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/212/15-115 zo dňa 26.09.2018, ktorým Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1250862/2015 zo dňa 03.08.2015.

36. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil, že rozhodnutím mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 4982/25383/2014/DOP/Tru zo dňa 02.06.2014 bolo sťažovateľovi povolené užívanie verejného priestranstva Šafárikovo námestie v Bratislave. Neskôr dňa 10.12.2014 sťažovateľ požiadal o osobitné užívanie verejného priestranstva na účely kultúrneho podujatia, ku ktorému mestská časť zaujala súhlasné stanovisko rozhodnutím č. 8495/54140/2014/PRA/MMI zo dňa 01.01.2015.

37. Dňa 19.12.2014 správca dane - mestská časť Bratislava - Staré Mesto vydal rozhodnutie č. 6340000805, ktorým sťažovateľovi vyrubil za užívanie verejného priestranstva vo výmere 500 m² v období od 16.07.2015 do 31.12.2015 daň vo výške 84 500,- Eur.

38. Dňa 20.01.2015 sťažovateľ podal dodatočné oznámenie vzniku daňovej povinnosti za užívanie verejného priestranstva v skutočnej výmere užívania 210 m² za obdobie od 16.07.2015 do 31.12.2015, pričom zároveň podal odvolanie voči vyššie špecifikovanému prvostupňovému rozhodnutiu správcu dane. Žalovaný svojím rozhodnutím č. 1100302/1/144964/2015/5085 zo dňa 02.04.2015 zrušil prvostupňové rozhodnutie správcu dane č. 6340000805 zo dňa 19.12.2014 a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

39. Rozhodnutím č. 6340000805 zo dňa 12.05.2015 správca dane vyrubil sťažovateľovi daň za užívanie verejného priestranstva v zníženej výmere 210 m² vo výške 35 490,- Eur. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté žalobou napadnutým rozhodnutím č. 1250862/2015 zo dňa 03.08.2015. Týmto bolo rozhodnutie správcu dane potvrdené.

40. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia mal kasačný súd za preukázané, že daň za užívanie verejného priestranstva bola vyrubená v zmysle ust. § 34a ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavby v znení neskorších predpisov zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení všeobecných predpisov, ako aj všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva na území mestskej časti Bratislava - Staré Mesto.

41. Správca dane pri vyrubení dane vychádzal z ust. § 30 až § 36 zákona č. 582/2004 Z.z.

42. Žalovaný konštatoval, že v danom prípade nie je možné aplikovať vo veci výnimku v ust. § 6 ods. 1 písm. c/, f/ VZN.

43. Z obsahu administratívneho spisu mal kasačný súd za preukázané, že správca dane miestnym zisťovaním preveril výmeru užívaného priestranstva na Šafárikovom námestí, ktorú daňovník uviedol v dodatočnom oznámení o vzniku a zániku daňovej povinnosti za užívanie verejného priestranstva formou umiestnenia lodných kontajnerov, ktoré v období od 16.07.2014 do 31.12.2014 mali slúžiť ako predajné miesta. Miestnym zisťovaním bola výmera priestranstva 210 m², ktorú daňovník v oznámení uviedol potvrdená.

44. Žalovaný v odôvodnení predmetného rozhodnutia konštatoval, že kontajnery umiestnené na verejnom priestranstve sa využívali na predaj tovaru, na základe čoho nespĺňali podmienky oslobodenia ustanovené v § 6 ods. 1 písm. f/ VZN mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013. Ďalej

konštatoval tú skutočnosť, že daňovník využíval, resp. umožnil využívanie verejného priestranstva aj iným právnickým, resp. fyzickým osobám na účely predaja, na základe čoho bol povinný tieto skutočnosti oznámiť mestskej časti a splniť si povinnosti vyplývajúce z príslušných všeobecne záväzných nariadení.

45. Keďže podľa názoru žalovaného daňovník (sťažovateľ) využíval časť verejného priestranstva v rozpore s účelom, na ktoré mu bolo vydané povolenie na zvláštne užívanie verejného priestranstva, nepreukázal podmienky oslobodenia ustanovené vo VZN, mal správca dane za to, že je oprávnený daň za užívanie verejného priestranstva vyrubiť.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

46. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

47. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1, 2 SSP).

48. Správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

49. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

50. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

51. Kasačný súd preskúmal rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a s takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

52. Podľa ust. § 1 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady v znení účinnom v čase vydania prvostupňového rozhodnutia týmto zákonom sa ustanovujú miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

53. Podľa ust. § 30 ods. 1, 2, 3 cit. zákona predmetom dane za užívanie verejného priestranstva je osobitné užívanie verejného priestranstva.

54. Verejným priestranstvom na účely tohto zákona sú verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve

obce. Verejným priestranstvom na účely tohto zákona nie sú pozemky, ktoré obec prenajala podľa osobitného zákona.

55. Osobitným užívaním verejného priestranstva sa rozumie umiestnenie zariadenia slúžiaceho na poskytovanie služieb, umiestnenie stavebného zariadenia, predajného zariadenia, zariadenia cirkusu, zariadenia lunaparku a iných atrakcií, umiestnenie skládky, trvalé parkovanie vozidla mimo stráženého parkoviska a podobne. Osobitným užívaním verejného priestranstva nie je užívanie verejného priestranstva v súvislosti s odstránením poruchy alebo havárie rozvodov a verejných sietí.

56. Podľa ust. § 31 cit. zákona daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá verejné priestranstvo užíva.

57. Podľa ust. § 34 cit. zákona daňová povinnosť vzniká dňom začatia osobitného užívania verejného priestranstva a zaniká dňom skončenia osobitného užívania verejného priestranstva.

58. Podľa ust. § 34a ods. 1 cit. zákona daňovník je povinný oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti.

59. Podľa ods. 2 cit. zákona obec vyrubí daň rozhodnutím najskôr v deň vzniku daňovej povinnosti. Vyrubená daň je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Obec môže určiť splátky dane a lehotu ich splatnosti v rozhodnutí. Daňovník môže vyrubenú daň, ktorá bola rozhodnutím obce určená v splátkach, zaplatiť aj naraz najneskôr v lehote splatnosti prvej splátky.

60. Miestne príslušnou obcou je obec, na území ktorej sa užívané verejné priestranstvo nachádza (§ 35 zákona č. 582/2004 Z.z.).

61. Z vyššie cit. ustanovenia vyplýva, že daňovníkom je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá užíva verejné priestranstvo. Základom dane je výmera osobitne užívaného verejného priestranstva v m². Sadzba dane sa určuje v eurách za každý aj začatý m² a každý aj začatý deň pri osobitnom užívaní verejného priestranstva. Horná hranica nie je zákonom ustanovená. Správca dane určí konkrétne sadzby vo VZN obce.

62. Podľa ust. § 6 ods. 1 písm. c/ VZN mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013 z 29.10.2013 od dane je oslobodená fyzická osoba a právnická osoba za umiestnenie zariadenia slúžiaceho na usporiadanie kultúrnych, spoločenských, zábavných alebo športových podujatí bez vstupného, bez umiestnenia reklamného, propagačného a predajného zariadenia alebo ktorých výťažok je poskytnutý na charitatívne alebo verejnoprospešné účely.

63. Podľa písm. f/ fyzická osoba a právnická osoba, ktorá osobitne užíva verejné priestranstvo za účelom propagácie aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia, rodiny, životného prostredia a kultúrnych hodnôt.

64. V prejednávanej veci bol medzi účastníkmi konania sporný výklad vyššie cit. ustanovenie § 6 VZN mestskej časti Bratislava - Staré Mesto, a síce či na účastníka konania (daňovníka) sa vzťahuje oslobodenie od miestnej dane.

65. Sťažovateľ je názoru, že je úplne oslobodený od predmetnej dane a spĺňa podmienku podľa ust. § 6 ods. 1 písm. c/, f/ VZN, keďže je právnickou osobou, ktorá osobitne užívala verejné priestranstvo za účelom propagácie aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia, rodiny, životného prostredia, prírodných a kultúrnych hodnôt, napr. charitatívne projekty ako Móda pomáha, Biela vrana, Magna deti v núdzi a pod.

66. Z obsahu administratívneho spisu nesporne vyplynulo, že správca dane miestnym zisťovaním preveril výmeru užívaného priestranstva na Šafárikovom námestí, ktorú daňovník uviedol v dodatočnom

oznámení (dňa 11.05.2015) a ustálil výmeru užívaného priestranstva na 210 m².

67. V priebehu užívania predmetných priestorov správca dane miestnym zisťovaním, ktoré vykonal v dňoch 16.07.2014, 11.09.2014, 19.09.2014, 02.12.2014 a 16.12.2014 (o čom boli spísané úradné záznamy) zistil, že sťažovateľ, resp. iné právnické či fyzické osoby predmetné verejné priestranstvo, na ktorom boli umiestnené kontajnery, využívali na predaj spotrebného tovaru.

68. Najvyšší súd SR po oboznámení sa s obsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po oboznámení sa s obsahom pripojeného administratívneho spisu konštatoval, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

69. Podľa ust. § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti vec patrí.

70. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak kasačný súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

71. Z obsahu kasačnej sťažnosti možno konštatovať, že sťažovateľ o.i. v nej namieta hlavne nedostatočné odôvodnenie tej skutočnosti, že sťažovateľ podlieha režimu ustanovenému v § 6 ods. 1 písm. c/, f/ VZN č. 17/2013.

72. V tejto súvislosti kasačný súd konštatoval, že s touto námietkou je možné sa stotožniť.

73. V prejednávanej veci najvyšší súd súhlasí s kasačnou námietkou žalobcu (sťažovateľa), že v danom prípade žalovaný správny orgán vo veci vykonal nedostatočné dokazovanie.

74. V prejednávanej veci, ako už bolo povedané vyššie, ide najmä o sporný výklad ust. § 6 VZN mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 17/2013, konkrétne, či na danú situáciu je možné aplikovať § 6 písm. c/, f/ - oslobodenie od platenia miestnej dane.

75. Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že toto počítá s oslobodením od platenia miestnej dane podľa písm. c/ cit. ustanovenia za situácie, že fyzická alebo právnická osoba, ktorá usporadúva na predmetnom priestranstve kultúrne, zábavné alebo športové podujatia bez vstupného, bez umiestnenia reklamného, propagačného či predajného zariadenia, resp., ktorého výťažok bude poskytnutý na charitatívne a verejnoprospešné účely.

76. Písm. f/ rovnakého ustanovenia predpokladá využívanie verejného priestranstva za účelom propagácie aktivít podporujúcich ochranu života, zdravia a rodiny.

77. Kasačný súd konštatuje, že v prejednávanej veci žalovaný správny orgán, resp. správca dane vyjadrili právny záver, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Konkrétne sa nezaoberali otázkou, kto realizoval predaj v predmetných kontajneroch a na aký účel boli použité získané finančné prostriedky za predaj spotrebného tovaru v umiestnených kontajneroch.

78. Všeobecne záväzné nariadenie v takomto prípade počítá s oslobodením od platenia dane za situácie, ak výťažok z predaja bude použitý na charitatívne účely.

79. Krajský súd uviedol, že výťažok z predaja slúžil na plnenie potrieb predajcu (sťažovateľa), tento jeho záver však nemá oporu v administratívnom spise. Naopak, kasačný súd konštatuje, že z administratívneho spisu vôbec nevyplýva, že by sa žalovaný správny orgán, resp. správca dane, touto sťažovateľovou opakovanou námietkou zaoberali.

80. Kasačný súd sa stotožnil v celom rozsahu s kasačnou námietkou sťažovateľa, že ani v administratívnom, ani v súdnom konaní nebolo preukázané, že by sťažovateľ využil výťažok z projektu ŠAFKO na svoje súkromné účely.

81. V súlade s vyššie uvedenými úvahami si Najvyšší súd SR osvojil záver, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom a keďže krajský súd žalobu zamietol, jeho rozhodnutie bolo potrebné zmeniť a rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie v súlade s ust. § 462 ods. 2 SSP.

82. V ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom najvyššieho súdu (§ 469 SSP), rešpektovať právne predpisy, ktorými je upravené administratívne konanie a vo veci opätovne rozhodne, po vykonanom dokazovaní, v naznačenom smere.

83. O trovách súdneho konania rozhodol Najvyšší súd SR s prihliadnutím na ust. § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 2 SSP tak, že úspešnému žalobcovi (sťažovateľovi) priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania tak na kasačnom súde, ako i krajskom súde. O výške náhrady rozhodne správny súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktoré vydá jeho súdny úradník podľa § 175 ods. 2 SSP.

84. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.